ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Το θέμα απαντάται στις παραγράφους 2, 3 και 4.

Οι ηλικιωμένοι σήμερα:

- προσφέρουν εθελοντικό έργο.
- μεταδίδουν τις εμπειρίες και τις γνώσεις τους.
- βοηθούν τα παιδιά τους, φροντίζοντας τα εγγόνια τους – αυτή προκρίνεται από τον συντάκτη του άρθρου και ως η σημαντικότερη υπηρεσία των ηλικιωμένων, βάσει του χρόνου, τον οποίο αφιερώνουν.
- όλο και περισσότερο συνεχίζουν να εργάζονται.

Ως προϋπόθεση της συνέχισης της προσφοράς τους θεωρείται η διατήρηση ικανοποιητικού επιπέδου υγείας και ποιότητας ζωής.

2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Τα αριθμητικά δεδομένα στην 1η παράγραφο εισάγουν και επεξηγούν το θέμα, σε συσχετισμό και με τον τίτλο, και επιπλέον υπογραμμίζουν τη σπουδαιότητά του. Συγκεκριμένα, εφόσον στον τίτλο η συμβολή των ηλικιωμένων στη σύγχρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται ως ολοένα και μεγαλύτερη, τα ιδιαίτερα υψηλά αριθμητικά δεδομένα της 1ης παραγράφου επεξηγούν την κρίση αυτή και συνάμα αιτιολογούν γιατί το ζήτημα είναι σημαντικό.

3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Οι μετατροπές έχουν ως ακολούθως:

1) αφιερώνουν μόλις 50 λεπτά <u>για να φροντίσουν</u> κάποιον (3η παράγραφος) → αφιερώνουν μόλις 50 λεπτά <u>για τη φροντίδα</u> κάποιου.

2) <u>όχι μόνο γιατί συνεχίζουν</u> (4η παράγραφος) → <u>όχι μόνο για τη συνέχιση</u>

3)<u>να προσφέρουν</u> (4η παράγραφος) → της <u>προσφοράς</u>

4) Ο στόχος της ...ήταν και παραμένει <u>να σχεδιάζει</u> προγράμματα δράσης ... (5η παράγραφος) → Ο στόχος της ...ήταν και παραμένει <u>ο σχεδιασμός</u> προγραμμάτων δράσης...

5) <u>για να εξασφαλίσει</u> μία ποιοτική και αξιοπρεπή διαβίωση στην ευαίσθητη αυτή κοινωνική ομάδα. (5η παράγραφος) → <u>για την εξασφάλιση</u> μίας ποιοτικής και αξιοπρεπούς διαβίωσης στην ευαίσθητη αυτή κοινωνική ομάδα

Με τις μετατροπές το ύφος του λόγου γίνεται περισσότερο πυκνό και ο τόνος περισσότερο απρόσωπος και επίσημος, εφόσον με τη χρήση ονοματικών φράσεων δεν διακρίνονται τα πρόσωπα. Συνολικά, το κείμενο γίνεται πιο απαιτητικό και απαιτεί περισσότερη προσοχή από τον μέσο αναγνώστη. (αυξάνει ο βαθμός δυσκολίας της ανάγνωσης)

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

(Το συγκεκριμένο μυθιστόρημα παρουσιάζει τη ζωή και τα προβλήματα μιας εύπορης, μεσοαστικής αθηναϊκής οικογένειας κατά τη δεκαετία του 1960.)

Η γιαγιά του μυθιστορήματος, όπως εμφανίζεται στο απόσπασμα, δεν ευθυγραμμίζεται με τα στερεότυπα για το φύλο και τον ρόλο της, εφόσον:

- δεν έχει την αναμενόμενη (για τότε) εμφάνιση της ηλικιωμένης («φαίνεται πολύ νέα για γιαγιά»), ερχόμενη σε αντίθεση με τη γιαγιά του άλλου παιδιού που «φοράει τσεμπέρι» ·
- έχει ιδιαίτερα επιμελημένο παρουσιαστικό (κομμωτήριο, λακ, μανικιούρ) ·
- δεν την έχουν καταβάλει οι δυσκολίες της ζωής, ούτε η χηρεία · αντίθετα, όπως αναφέρεται στο κείμενο, «ξανάνιωσε».

Από την άλλη μεριά, σαφώς υιοθετεί ορισμένους από τους παραδοσιακούς ρόλους και τις επεμβατικές συμπεριφορές:

- δίνει χρήματα και κάνει δώρα στα εγγόνια της, παρ' όλο που δεν τηρεί την ισορροπία ανάμεσα στο αγόρι και το κορίτσι ·
- ρωτάει επίμονα την κόρη της για την κατάσταση της υγείας της και όχι μόνο, διαισθανόμενη ότι κάποιο πρόβλημα υπάρχει ·
- κάνει παρατηρήσεις για τις επιλογές της οικογένειας και διαπληκτίζεται με το προσωπικό του σπιτιού.

Κοντολογίς το κείμενο, μέσα από ανάλαφρο, παιδικό και ελαφρώς ειρωνικό τόνο, παρουσιάζει την εικόνα μιας γιαγιάς που ισορροπεί έξυπνα ανάμεσα στο μοντέρνο και το

παραδοσιακό και προσφέρει, με τον τρόπο της, πολύτιμο έργο στην οικογένεια. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένας από τους συνεκτικούς κρίκους της οικογένειας, ως ένας παράγοντας που τους κρατάει όλους ενωμένους, παρ' όλο που – ανθρώπινο, ωστόσο – δεν της αναγνωρίζεται («τους νευριάζει όλους»).